REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia. BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ: In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 or. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXII.

„GAZETA“ iese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr. N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov *Administrațiunea*, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe sése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 or. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 100. Brașov, Vinerĭ 7 (19) Maiŭ. 1899.

Disolvarea „secției naționalităților“.

De mult contrarii lui Banffy din opositiunea maghiară au cobit „secțiunei naționalităților,“ ce a înființat'o acesta în resortul presidiului ministerial, că va fi desființată.

Acésta secțiune se ḑice, că a fost contemplată încă pe timpul ministeriului Wekerle de cătră ministrul de interne de pe atuncĭ Hieronymi. Orĭ cum a fost însĕ fapt este, că secțiunea de sub conducerea faimosului Jeszenszky s'a presentat ca o creațiune specifică a lui Banffy, care nu numai, că i-a dat timbrul personalității sale, dér a fost în adevĕr singur și esclusiv conducĕtor intelectual și sufletul ei. Se putea numì prin urmare mai corect „secțiunea lui Banffy“.

Era dér așa ḑicênd o urmare logică, ca după-ce a căḑut sistemul Banffy, „secțiunea naționalităților“, care era numai espresiunea politicei personale a fostului ministru-președinte, sĕ fiă delăturată de urmașul sĕu. Sunt însĕ mulțĭ între Maghiarĭ, carĭ susțin, că disolvarea „secțiunei naționalităților“ — care, se asigură, a urmat printr'o decisiune a monarchului din 23 Aprilie — este a-se atribui numai efectului ce l'a produs cunoscuta broșură banffystă scrisă de Jancso Beoedek. Acesta din urmă a fost demisionat deja mai demult și acum i-a venit rêndul și lui Jeszenszky și tuturor celor ce formau statul major personal al politicei de naționalitate banffyste.

De sigur, că și părerea acésta îșĭ are óre-care basă. In fond însĕ, după părerea nóstră, lucrul se presentă așa, că ministrul președinte actual nu puté lucra cu uneltele lui Banffy din amintita secțiă; nu putea lucra, căcĭ deși în fond și în trăsurĭ generale urmăresce aceeașĭ politică față cu naționalitățile, ca antecesorul sĕu, totușĭ nu a primit metodul de procedere al lui Banffy, ci-șĭ are pe al sĕu propriu. Nu mai avea secțiunea din cestiune nicĭ un înțeles după-ce tótă acțiunea, ce i-o reservase Banffy, înafară de serviciile speciale, ce le aducea politicei sale personale, a trecut acuma prin ordonanța cea mai nouă a ministrului de justiție pentru esecutarea articulului de lege XIV din 1898, asupra ministeriului de culte, unde va trebui sĕ se înființeze acel cabinet negru, de care s'a vorbit așa de mult chiar și în pressa maghiară opositională. Mai esistă apoi și o secțiune polițienéscă în ministeriul de interne și se ḑice chiar, că tóte agendele de până acum ale „secțiunei naționalităților“, vor fi predate acestĕi secțiunĭ.

Ni-se pare decĭ fórte pripită și neîntemeiată bucuria, ce resuflă printre scirile unora dintre foile nóstre românescĭ pentru-că acum Jeszenszky va pleca și el pe urmele lui Jancso Benedek. Am mai ḑis și repetăm, că nu însémnă nimic când se schimbă formele esterióre și în fond ținta și direcțiunea rĕmâne aceeașĭ, séu mai bine ḑis însémnă numai, că stăm tot acolo unde am stat mai înainte. Puțin impórtă pentru cei asupriți, décă maltratările lor se urzesc la presidiu, la culte, la interne séu la justiție, orĭ pretutindenĭ.

Până-ce nu va dispăré direcția politicei actuale față cu noi, până-ce nu se va pune stavilă espansiunei încercărilor de desnationalisare prin mijlócele ilegale și despotice ale puterii brutale, până atuncĭ puțin ne impórtă cum îșĭ rênduesc treburile cei dela ministeriu. Póte sĕ fiă adevĕrat ceea-ce se afirmă din partea maghiară, că ministrul-președinte Szell și din punctul de vedere economic consideră ca superfluă esistența mai departe a „secțiunei naționalităților“, póte-că d-l ministru-președinte actual nicĭ nu are plăcerea, séu nu se simte chiămat a-se ocupa cu agendele polițienescĭ ale „statului național unitar maghiar“, cum îi plăcea așa de mult lui Banffy, acestui suflet de polițaiŭ, sĕ o facă, ci lasă aceste treburĭ pe mâna altora.

Pentru noi este de importanță numai împrejurarea, că spiritul și direcțiunea rĕmân aceleașĭ și că cu tótă devisa de „lege, drept și dreptate“, statul polițienesc rĕmâne în vigóre față cu naționalitățile și este departe de-a ceda locul sĕu unui regim de dreptate și de libertate.

A doua cucerire maghiară. „Kulturegylet“-ul de dincolo de Dunăre a ținut în 16 Maiŭ n. o adunare estra-ordinară cu singurul scop de a „eternisa“ meritele, ce și le-a câstigat actualul ministru-președinte Szell în calitatea de fost președinte al lui. Drept recunoscință el fù ales membru de onóre pe viță și o delegație s'a dus sĕ i împărtășéscă acésta. La vorbirea contelui *Pallavicini*, ministrul-președinte *Szell* a rĕspuns fórte emoționat, promițênd, că va da pururea spriginul sĕu acestei reuniunĭ de maghiarisare „Elementul susținĕtor de stat, de națiune și de rassă — ḑise d-l Szell — este cultura Ungariei“ și în „serviciul acestei cause puteți conta și de aicĭ înainte la mine, căcĭ tot-déuna voiŭ servi acestei marĭ cause și în calitatea, în care mĕ aflu... Causa *culturei maghiare* nu este numai o afacere a ministrului de culte, cultura maghiară nu privesce numai portofoliul ministrului unguresc al culturei; nu esistă în Ungaria ram al serviciului public, nu esistă cestiune politică, nu esistă afacere de interes comun, nicĭ cestiune de reformă pe întreg terenul vieții nóstre, care n'ar avé și parte culturală. Acésta e un caracter propriu al culturei nóstre, o trăsătură specifică: de aceea consider, ca prima problemă a mea, de a conlucra în direcțiunea acésta. Fiă-care palmă de pământ, ce vom câștiga-o în țéra acésta pentru cultura maghiară, însémnă o *nouă cucerire*“... Ministrul încheià repetând promisiunea, că va sprijini din tóte puterile și cu tótă influența lui „Kulturegylet“ul.

Nu se póte nega, că d-l Szell e mai prevĕḑĕtor și mai alegĕtor în espresiunĭ, nu vorbesce cu sĕlbătĕcia lui Banffy bunăóră, însĕ în schimb vorbesce cu atât mai convingĕtor pentru conaționalii sĕi îndemnându-i, ca pe tóte terenele vieții sĕ caute a face *cuceriri pentru cultura maghiară*, c'apoi vor ocupa pentru a doua óră patria. D-l Szell însĕ a uitat sĕ aducă mulțămite acelei pături suprapuse jidano-maghiare, care pe terenul „culturei maghiare“ s'a distins mai ales și a făcut „cuceririĭ“ însemnate, așa în cât adĭ mâne Ungurii se vor pomeni, că Jidovii le vor disputa meritul *cucerirei* de a doua.

De altfel luăm act, că ministrul-președinte Szell se laudă a fi cel mai mare „kulturegyletist“.

Pactul. „*Fremdenblatt*“ polemisând cu „P. Lloyd“ în cestiunea pactului, ḑice: „Nu scim, décă *cvota* a format obiect de discusiune între cele douĕ guverne, scim însĕ că în Austria esistă referitor la acéstă afacere o *singură* părere: perfecționarea unor amintite părțĭ ale pactului austro-ungar este imposibilă fără de *urcarea cvotei maghiare.*“ — Va se ḑică, Maghiarii orĭ vréu, orĭ ba, trebue sĕ urce cvota, décă țin sĕ aibă pact.

Foile ungurescĭ din Pesta s'au simțit atinse de constatarea organului oficios austriac și acusă de „perfidiă“ guvernul Thun pentru-că din nou ridică cestiunea *juctimului*, pe când sciut este — ḑic ele — că în sensul învoelii încheiate în August anul trecut între cele douĕ guverne, era eschis „junctim“-ul între pact și cestiunea cvotei.

Mielușei. Din *Timișóra* se vestesce, că Sinodul dicesan sêrbesc a hotărît sĕ primésca *cu recunoscință* întregirea dela stat a venitelor preoțescĭ și tot-odată sĕ înainteze la locurile competente listele respectivilor preoți. „Veḑĭ, veḑĭ, cum popii sêrbescĭ, apostrofațĭ altă dată *eu bloc* de pranslaviți, se îmblănḑesc și se plécă pentru banĭ chiar și înaintea patentei Plosz!“ esclamă o fóiă catolică ungurésca.

Desființarea secțiunei naționalităților.

Faimósa secțiune, care — după însa-și părerea unei foi ungurescĭ — numai rĕu a făcut, *este desființată.* Cât a trăit, a spionat, a denunțat, a fost centrul, din care se rĕspândeau în lume cele mai marĭ minciunĭ și infamii la adresa naționalităților, în deosebĭ la adresa Românilor. Un consiliu de miniștri a propus monarchului desființarea ei și Maj. Sa a aprobat desființarea prin o resoluțiune prea înaltă cu data de 23 Aprilie.

Tóte foile din Pesta, ce le-am primit adĭ, confirmă acéstă scire. La acest loc reproducem în traducere pomelnicul, ce-i face „Magyarország“:

Secțiunea naționalităților din presidența ministeriului — ḑice numita fóiă — a fost la început împărțită la ministeriul de interne. Fostul ministru de interne *Hieronymi* a contemplat acésta pe timpul când era ministru președinte Al. Wekerle. El a împărțit în douĕ cercul de afacerĭ al șefului de poliție regnicolare Jekelfalussy, care se retrăsese în pensiune, și conducerea afacerilor strict polițienescĭ a concreḑut'o fostului căpitan superior Dr. Sélley, ér conducerea afacerilor politice a încredințat'o locțiitorul de procuror suprem Dr. *Jeszenszky* Sandor, pe care l'a adus dela Clușiŭ la Budepesta.

După căderea cabinetului Wekerle, br. Desid. *Banffy* a transpus conducerea afacerilor de naționalitate în presidența ministeriului, și spre scopul acesta a organisat o secțiune deosebită, a V-a. Cercul de afacerĭ al acestei secțiunĭ era: 1. Contactul cu singuraticii miniștri de resort și cu ministeriul afacerilor comune esterne, cu scop de informațiunĭ în afacerĭ polițienescĭ de stat; 2. Esercitarea controlului polițienesc de stat față cu pressa dinăuntru și dinafară și 3. Controlarea mișcărilor de naționalitate și a mișcărilor socialiste internaționale și anarchiste.

Insĕ pe timpul baronului Banffy acest cerc de afacerĭ a suferit o esențială schimbare, întru-cât fostul ministru președinte a încredințat acestei secțiunĭ întrégă conducerea politicei de partid așa, că încurênd secția acésta nu era numită altfel, decât secția polițială a politicei de partid. Secția acésta a condus sub Banffy tóte alegerile, ea administra cassa partidei, ea se îngrijia de a face baronĭ și grofĭ, c'un cuvênt: din biroul d-lui *Jeszenszky* se făcea politica Ungariei.

Pe timpul lui Banffy nicĭ nu era om mai grozav, afară de el, decât Dr. *Jeszenszky.* Fișpanii antișambrau dinaintea camerei lui, dela el primeau îndrumărĭ cine trebue ales și cine trebue trântit cu orĭ-ce preț...

De-odată cu căderea lui Banffy a căḑut și acéstă secțiune. Coloman *Szell* convingêndu-se, că n'are nicĭ o lipsă de ea deóre-ce agendele ei proprii le póte resolva și secția polițienéscă din ministeriul de interne, a înaintat consiliului de miniștri propunerea, ca secția sĕ fiă desființată. Consiliul de miniștri a primit propunerea și Maj. Sa a aprobat prin resolunea prea înaltă cu data de 23 Aprilie *desființarea secțiunei naționalităților.* Decisiunea prea înaltă referitor la acésta a sosit dĕunăḑĭ la ministrul președinte, și secretarul de stat Tarkovits e însărcinat cu agendele privitóre la desființare.

Atâta „Magyarország“. Alt ḑiar din Pesta, „*Alkotmány*“, luând și el notă despre desființarea „secțiunei“ ḑice, că desființarea acésta este efectul nemijlocit al faimósei broșurĭ banffyste scrise de Jancsó. „Noi n'o regretăm — ḑice „A-ny“ — din simpla causă, că nicĭ c'un pas n'a dus înainte apropierea dintre Maghiarĭ și naționalității“.

Revistă externă.

Conferența de pace. Astăḑĭ la 2 óre d. a., se deschide în Haga conferența așa ḑisă de pace și desarmare. Nu se póte nega, că conferența acésta se deschide într'un timp când certe și neînțelegerĭ sunt în tóte părțile, când Englesul rivalisézā cu Rusul mai ales în China, Persia și Turcia, când Germanul privesce chiorîș la Frances care se sbate din tóte puterile sĕ se ridice érăși la suprafața gravității, ce-o avea în Europa odinióră, și când Orientul continuă a fi în vecinică fierbere. Statele marĭ și puternice și-au înscris în programul lor pacea, dér după eticheta păcii înarméză din greu. Iubitóre de pace sunt într'adevĕr numai statele micĭ, dér și acestea numai pentru cuvêntul, că se tem de cele marĭ.

Conferența de pace se introduse de altfel prin o împrejurare, care nu prea e de bun augur. După cât ne spune telegraful, delegații Germaniei, Austro-Ungariei și Italiei, adecă *tripla alianță*, au ținut erĭ o conferență prealabilă între sine, pentru-ca

BCU Cluj / Central University Library Cluj

sĕ se sfătuéscă ce atitudine sĕ observe *în comun* faţă de anumite cestiunĭ. Conferenţa acésta *prealabilă* face impresiunea, că cele trei puterĭ din tripla alianţă nu se pórtă cu *încredere* faţă de alte puterĭ marĭ rivale lor.

S'a stabilit, că în conferenţă fiă-care stat are numai un vot. Vor fi decĭ 25 de state cu drept de vot decisiv, deóre-ce Bulgariei încă nu i-s'a dat drept de vot independat, ér representantul Rusiei pretinde două voturĭ, căcĭ el representă şi pe Muntenegru.

Prima şedinţă este a formalităţilor. *Beaufort* va ţiné vorbirea de binevoientare şi va recomanda de preşedinte pe br. *Staal* reprentantul Rusiei. Acesta va pronunţa discursul de deschidere a conferenţei, după care se va face propunrea, ca Ţarul sĕ fiă salutat printr'o telegramă de mulţămită. Ordinea de afacerĭ a conferenţei se va stabili numai în şedinţa a doua. Se dă o mare importanţă secţiunei, care va desbate asupra conveţiunei dela Geneva. Conferenţa va avé trei secţiunĭ principale: militară, marină de rĕsboiŭ şi dreptul internaţional Aceste secţiunĭ vor împărţi între ele materialul.

Congres macedonean. In *Sofia* s'a întrunit alaltăerĭ *congresul macedonean* estra ordinare, care discută în secret. Iau parte representanţii a 40 de reuniunĭ macedonene.

Cluşiŭ, la 16 Maiŭ a. c.

— Coresp. part. a „Gaz. Trans." —

Serbarea ḑilei de 3 (15) Maiŭ. De mult nu s'a serbat în Cluşiŭ cu atâta solemnitate şi însufleţire mărĕţa ḑi de 3 (15) Maiŭ, ca în anul acesta.

Şi faptul, că la sĕrbătorĭ ca a acestei ḑile i-am vĕḑut adunaţĭ la un loc aprópe pe toţĭ Românii din Cluşiŭ, tinerĭ şi bĕtrânĭ, ne este de bun augur pentru viaţa nóstră naţională şi socială. Căcĭ păn' mai ierĭ Românii din Cluşiŭ numai strîns uniţĭ şi în bună înţelegere nu ni se păreau.

Amintirea gloriósă a ḑilei de 3 (15) Maiŭ însĕ a fost în stare a aduna aprópe toţĭ la o serbare naţională, arătându-se că póte esista unire şi bună inţelegere, numai voinţă sĕ fiă. Dée Dumneḑeu, ca unirea acésta sĕ fiă constantă şi sĕ-i vedem pe Românii din Cluşiŭ mergênd mână în mână la tóte acţiunile românescĭ intreprinse pe orĭ şi ce teren.

Festivitatea ḑilei a decurs în modul următor:

Diminéţa la órele 8 s'a celebrat sf. liturgiă în biserica gr. cat. prin Rev. domn protopop *Laslo*, la care a luat parte tinerimea universitară *in corpore*.

La biserica română gr. or. s'a celebrat sf. liturgiă la órele 9 prin M. On. domn Tuliu *Roşescu*.

Tinerimea română a asistat dimpreună cu corul ei la serviciul divin solemnel în ambele bisericĭ.

La órele 11 s'a ţinut festivitatea propriă, la care a luat parte pe lângă tinerimea universitară, aprópe întéga inteligenţă din Cluşiŭ.

Festivitatea s'a început cu *„Deşteptăte Române"*, cântat de corul tinerimei universitere. D-l adv. Dr. *Aurel Isac* a ţinut o admirabilă conferenţă, desfăşurând clar şi frumos istoricul luptei, ce au purtat'o Românii pentru libertatea lor naţională şi arătându-ne fasele redeşteptării nóstre. Conferenţa d-lui adv. Isac cu date istorice preţióse, instructivă şi înălţătóre de inimĭ, a fost ascultată cu multă atenţiune.

Corul tinerimei a cântat două bucăţĭ cu deplin succes delectând publicul, care l'a rĕsplătit cu multe aplause. Frumos au cântat pe violină un duet d-nii Virgil *Pop* şi Virgil *Mureşan*, studenţĭ în drept, carĭ la insistarea publicului au mai cântat fiă-care câte o frumósă piesă. Cu mult simţĕmânt şi cu succes a declamat poesia de George Coşbuc „Noi vrem pământ" d-l George *Repede* st. jur.

La tot casul a contribuit mult la solemnitatea serbării şi conferenţa d-lui Ioan *Scurtu*, cand. de profesor. D-sa a vorbit special de ḑiua de 3 (15) Maiŭ şi adunarea de pe „Câmpul Libertăţii". In colorĭ vii ni-a descris tabloul trecutului, împrejurările, timpurile grele de-atuncĭ şi decursul mărĕţei adunărĭ. Ne-a cetit apoi bărbătésca resoluţiă, ce s'a luat din partea Românilor în mărĕţa adunare, arătându-se, că aceeaşĭ este şi în ḑiua de aḑĭ temelia programului nostru naţional. Frumosul discurs al d-lui Scurtu a produs mare insufleţire şi întonându-se érăşĭ imnul nostru naţional, serbarea s'a sfîrşit.

După amiaḑĭ la órele 4 am avut o frumósă convenire în grădina Herţegovina. De faţă a fost un public distins, inteligenţă şi tinerĭ universitarĭ cu totul ca la 150 de persóne.

Multă însufleţire a produs faptul, că la acéstă frumósă serbare a nóstră au luat parte şi trei colegĭ universitarĭ, slovacĭ şi unul sas.

Şirul toastelor l'a introdus d-l Scurtu, salutând inteligenţa. A toastat apoi d-l adv. Dr. Isac, desfăşurându-ne în frumóse cuvinte idealurile şi aspiraţiile, ce trebue sĕ le aibă un popor consciu de drepturile sale, carĭ ideale trebue sĕ le avem şi noi şi pentru realisare cărora trebue sĕ luptăm. Cuvintele d-lui Isac atât acum, cât şi în celelalte toaste au fost acultate cu multă însufleţire şi dragoste. D-l adv. Coroian de-assemenea ne-a ţinut un avântat şi însufleţitor toast. D-l protopop Roşescu, într'un frumos şi emoţionător discurs şi-a adus aminte de scumpii martirĭ. D-l Podóbă a toastat pentru tinerime, în special pentru Scurtu, care a ostenit mult întru arangiare festivităţii ḑilei. A mai vorbit apoi d-l Scurtu şi pentru fraţii slovacĭ. Fórte frumos i-a rĕspuns în limba germană Slovacul d-l Hodsa st. jur, arătând şi desfăşurând însemnătatea legăturei, ce trebue sĕ ne unéscă pe Românĭ şi pe Slovacĭ în contra duşmanului comun. Multă însufleţire a produs şi Slovacul d-l Dula, stud. medicinist, cântându-ne frumóse cântece slovăcescĭ. A mai toastat apoi d-l adv. Dr. C. Maniu pentru Slovacĭ, ér şirul toastelor l'a incheiat d-l adv. Dr. Ilea, îndemnându-ne prin călduróse cuvinte la unire şi adevĕrată activitate comună.

Aşa ne-am petrecut între frumóse cântece la accentele dulcĭ ale musicei, carĭ ne-a cântat numai arii românescĭ până târḑiu séra.

Din grădina „Herţegovina" ne-am dus aprópe cu toţii în Hotel Central, unde la o masă lungă s'a continuat petrecerea păn' către órele 12. Aşa s'a serbat în Cluşiŭ amintirea ḑilei de 3 (15) Maiŭ, care a fost un moment de adevĕrată însufleţire naţională atât pentru tinerĭ, cât şi pentru bĕtrânĭ. Putem ḑice, că de multă vreme acéstă mărĕţă ḑi n'a fost sĕrbătorită cu atâta însufleţire, ca şi în anul acesta.

A. Sivu.

SCIRILE ḐILEI.

— 6 (18) Maiŭ.

Atentat în contra principelui bulgar. Ḑiarul *„Rusia"* din Petersburg, care stă în relaţii bune cu cercurile diplomatice, a primit din Constantinopol scirea, că unul dintre conducĕtorii ligei macedonene ar fi încercat un atentat la viaţa principelui bulgar Ferdinand. Acest membru al ligei macedonene a cerut audienţă la principele, care l'a şi primit fără nicĭ o bănuială. Necunoscutul a scos un pumnal cu care a voit sĕ străpungă pe principele. Ferdinand a sărit şi a strigat după ajutor, au şi întrat în sala de primire mai multe persóne, însĕ la ameninţările criminalului, principele a voit sĕ-l facă scăpat. Biroul telegrafic bulgar ḑice, că scirea fóiei rusescĭ este nebasată, căcĭ principele n'a putut sĕ dea audienţă, deóre-ce era bolnav şi indispus.

O încercare de duel tragi-comică. „Narodni Listy" din Praga anunţă, că Dr. *Haiterer*, secretarul judecătoriei administrative, a provocat la duel pe br. *Gudenus*, mareşalul Austriei de jos. *Haiterer*, care este căpitan în reservă, a luat asupră-şi pretinsele vătĕmărĭ, ce le-a făcut în dieta Austriei de jos Dr. *Lueger* la adresa judecătoriei administrative şi a dus afacerea înaintea unui juriu militar de onóre. Juriul însĕ l'a îndrumat sĕ-şi câştige satisfacţiă, şi ast-fel Haiterer — deóre-ce Lueger nu vré sĕ se bată cu el în duel — a provocat pe mareşalul suprem *Gudenus*, pe motiv, că a suferit vătĕmările fără de-a chiăma la ordine pe vătĕmător. Provocarea s'a făcut alaltă-erĭ şi drept primă urmare a avut, că în şedinţa de ierĭ a dietei mareşalul a chiămat la ordine pe Lueger.

Din Budapesta primim scirea, că d-l *Ioan Pricu*, student în filosofiă. originar din Braşov, a depus cu succes esamenul fundamental.

Wlassics şi şcólele sêrbescĭ. Ministrul unguresc de culte a adresat comitetului Congresului sêrbesc un rescript, în care-l provócă sĕ-i arate câte şcóle se împărtăşec cu ajutóre din fondul-Sava. Comitetul Congresului a hotărît, sĕ *nu satisfacă cererei ministrului*, motivând cu aceea, că nu póte sci înainte câte şcóle confesionale vor afla lipsă de ajutor.

Francisque Sarcey. Francisque Sarcey, a cărui mórte subită am vestit'o erĭ, critic şi romancier frances, s'a născut la Suttières în 1827. Avea dér acum 72 anĭ. A făcut studii strălucite la liceul Charlemagne, împărţind premiele cu Edmond About, care mai târḑiu l'a introdus în lumea literară. Amêndoi intrară în 1848 la scóla normală, de unde Ed. About plecă la scóla francesă din Atena, ér Sarcey fù trimis ca simplu profesor la Chaumont. Dér caracterul sĕu independent şi opiniunile sale republicane îi creară o posiţiune dificilă; fù permutat, admoniat de mai multeorĭ. Disgustat de profesorat, venì la 1859 la Paris cu gândul de-a pĕtrunde în jurnalistică. Graţiă recomandaţiunei lui About intră la „Figaro", unde scrise sub iscălitura S. de Suttières. Apoi colaboră la „Revue européene", „Nain jaune", „la Ilustration", unde publică mai multe articole de linguistică, şi la alte ḑiare. La 1860 începù a scrie foiletonul teatral pentru „Opinia" şi-l continuà până la 1897, când intrà la „Le Temps", unde a scris foiletonul teatral până la mórtea lui. About îl luà la 1868 ca colaborator la „Gaulois", pe care-l fundase atuncĭ. După căderea imperiului părăsì acest jurnal şi colaboră un timp la „XIX-siecle". In afară de criticile şi articolele sale de ḑiare, Sarcey a publicat: „Le Noul domn al satului", o satiră politică la adresa primarilor de sub imperiu; „Cuvêntul şi obiectul" recreaţiunĭ filologice; „Asediul Parisului", „Pianul Ianei", „Miseriile unui funcţionar chines", „Artiştĭ şi artiste", „Amintirĭ din tinereţe", etc. In 1889 era sĕ-şĭ pue candidatura la Academiă, dér renunţà după ceva cugetare. Intr'o scrisóre publică şi a arătat motivele acestei hotărîrĭ: „Voi ca pe mormêntul meu sĕ se pue drept epitaf numai aceste cuvinte, carĭ vor resuma viaţa mea întrégă: Sarcey, profesor şi ḑiarist".

Cununiă. D-l *Constantin Sasso*, inginer în România, şi d-ra *Clotilda Altstädter* din loc, vor celebra cununia lor Duminecă, în 9 (21) Maiŭ c., înainte de amiaḑĭ, în biserica grecéscă şi în cea evangelică săséscă.

Tinerii sodalĭ românĭ din Cluşiŭ învită la producţiunea teatrală, ce o vor da în 21 Maiŭ n. c. în restaurantul de pe promenadă. După representaţiune va urma dans. Inceputul la 6 óre d. a. Ofertele mărinimóse se vor chita pe cale ḑiaristică în favorul reuniunei sodalilor românĭ din Cluşiŭ. Cassarul reuniunii: Andreiŭ Casian. (Str. Hoszu ucza, 18).

Se va representa: *„Industriaşul"* séu *„Plugul de aur"*, piesă teatrală în IV acte, din viéţa industriaşilor, compusă de *Ioan Rodina*, tipograf, sub a căruia conducere se va arangia representaţia. Persónele vor fi representate prin d-nii: Ioan Rodina, Vas. Pop, Eugen Nemeş, Vas. Cântă, I. R., D-şóra Sabina F. Negruţ, V. Pop, Aug. F. Negruţ, D-şórele Aurelia Nemeş, Claudia Stanciu şi Maria Pop, C. Tămăşan şi Iosif David.

Expediţia Marchand e pe drum către Francia. Un consiliu de miniştri ţinut alaltă-erĭ la Elysée a hotărît programul serbărilor, ce se vor da în onórea misiunei majorului Marchand. Misiunea va fi primită în mod oficial la Toulon. In Paris ea va fi primită de representanţii miniştrilor de rĕsboiŭ, de marină şi al coloniilor şi de membrii consiliului de administraţiă al cercului militar.

Cutremure de pământ. Alaltă-erĭ s'au produs în câte-va localităţĭ din jurul *Zarei* cutremure fórte tarĭ de pământ. Cutremurele au ţinut cincĭ secunde şi au causat pagube marĭ. Mai multe persóne au fost rănite. După amiaḑĭ s'au simţit la *Trilji* 30 de cutremure, pricinuind o mare panică printre locuitorĭ.

Din România. Marţĭ s'au făcut în tótă ţéra alegerile pentru colegiul al doilea judeţean. In Bucurescĭ alegerea s'a efectuit în 10 secţiunĭ. Ĕtă resultatul: In secţiunea I au votat 250 alegĕtorĭ din 699 înscrişĭ; secţia II 254 din 708; secţia III 309 din 807, secţia IV 247 din 548, secţia V 265 din 706, secţia VI 228 din 474, secţia VII 348 din 871, secţia VIII 516 din 930, secţia IX 341 din 777 şi în secţia X au votat 113 din 140 alegĕtorĭ înscrişĭ. Lista guvernului compusă din d-nii N. D. Amira, Florea Georgescu, Iorgu G. Daniilescu, dr. D. Nanu, Al. Orăscu şi Mihail A. Popiţeanu, a reuşit. De alt-fel în tótă ţéra listele susţinute de guvern au reuşit; opoziţia liberală s'a abţinut.

— Societăţile de bine-facere „Leagănul", „Sf. Ecaterina" şi „Obolul" vor organisa în ḑiua de 10 Maiŭ o mare şi splendidă bătae de florĭ în Bucurescĭ. Bătaia de florĭ va dura dela orele 5 până la 8 séra. Acéstă serbare e pusă sub patronagiul M. S. Reginei şi a A. S. R. Principesei Maria. S'a luat dispositia, ca florile sĕ se vêndă la şosea, de către dómnele din comitet, cu preţurĭ fórte moderate. Serbarea promite a fi splendidă.

— Marţĭ diminéţa a sosit în capitală scirea, că 50 de soldaţĭ din garda *penitenciarului* de Dobrovăţ, însoţiţĭ de câte-va grade, au desertat cu arme şi muniţii. Generalul Iarca, incunosciinţat, a dat ordin, ca 2 companii de vênătorĭ şi un escadron de călăraşĭ sĕ plece la faţa locului. Vênătorii, conduşĭ de maiorul Tarnoschi, căpitan Balmez, locotenent Beloiu şi sub-loc. Lascarache au şi plecat alaltă-erĭ la ora 4 jum. Se crede, că desertorii sunt ascunşĭ prin pădurile Dobrovĕţului, ceea-ce va face fórte anevoiósă prinderea lor.

S'a perdut Mercurĭ d. a. o jachetă de copii cafeniă pe Promenada de sus (Strada Castelului). Aflătorul e rugat a-o preda la administraţia băilor de abur.

Musica orăşenéscă va concerta Duminecă séra în grădina dela „Pomul verde", eventual în salonul de sticlă. Inceputul la 8 óre. Intrarea 30 cr.

Aparate de fotografie pentru diletanţĭ. Firma A. MOLL, liferantul curţii c. şi r. din Viena Tuchlauben Nr. 9 îi recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentrua fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conţinênd preţurile. Deposite în Braşov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth farmaciştĭ. Teutsch şi Tartler, D. Eremias nepoţĭ

Braşov, 1 (13) Maiŭ 1899.

Stim. D-le Redactor! Permiteţi-mĭ sĕ Vĕ mulţămesc din nou pentru ospitalitatea, ce aţĭ dat'o intimpinărilor mele menite pentru „Tribuna Poporului", dér refusate de acésta.

Sciu sĕ apreţiez situaţia Dv. delicată faţă cu rugarea mea de-a publica nisce articulĭ sorişĭ de-o persónă, cu care n'aţĭ avut legătură şi carĭ nu erau destinaţĭ pentru organul d-vóstră, ci pentru altă fóiă de ţinută contrară vederilor D-Vóstre. Cu atât mai mult trebue sĕ stimez impulsul de abnegare şi de obiectivitate, ce s'a manifestat în împlinirea rugării mele.

Atitudinea, ce aţĭ observat'o faţă de mine, mĕ îmbărbătéză a mĕ adresa la D-Vóstră din nou cu rugarea, sĕ binevoiţĭ a publica următorul articul, care însĕ nu mai are caracter politic, ci economic.

In timpul scurt, de când sunt jurist practic, am făcut esperiență, că nu numai o parte a inteligenții, dér și o mare parte a țărănimii nóstre române, de câte-orĭ are lipsă de sfaturĭ în cestiunĭ de drept se adreséză la streinĭ. Décă aceia, în al căror interes scriu eu aceste șire, s'ar adresa la advocațĭ streinĭ, așĭ mai tăcea, deși nu aflu cu cale, ca Românimea să susțină pe unii ómenĭ, carĭ ne impută nouă ḑilnic, că pânea ce o mâncăm, făcută din grăunțele crescute pe pământul nostru îngrășat de sudórea și sângele nostru, este pâne ungurésca.

Nu aprob, dér trebue să scus, că în cestiunĭ de banĭ și de avere fie-care om, care are lipsă de un sfat și sprijin, își alege de apărător al drepturilor și intereselor sale pe acela, în care are séu crede a avé încredere. De aceea nu îi pot lua în nume de rău unui Român, décă încurcându-se cu séu fără vina lui în vre-un proces, cere sfat și ajutor dela streinul, în care, cu séu motiv real, se încrede mai mult ca în sfetnicii eșiții din neamul său. Se află însă în neamul nostru mulțime de ómenĭ, la carĭ de avere și bunăstare nicĭ pomană nu póte să fie, ómenĭ, carĭ având nevastă și copii, trăesc din mână în gură, se culcă séra de multe-orĭ flămânḑĭ și nu sciu, décă în ḑiua următóre vor puté câștiga cel puțin atâta, ca copiiĭ lor să se sature.

La astfel de ómenĭ, de carĭ mulțumită oblăduirei prea cinstitei ocârmuirĭ, se află în neamul nostru destui, m'am gândit eu în sărbătorile trecute ale Pascilor. Acești ómenĭ își au și ei afacerile lor de drept, carĭ deși în multe casurĭ au un substrat numai de câți-va florinĭ, pentru ei însă au importanța, pe care o au procesele de milióne pentru milionarĭ. Ómenii, la carĭ m'am gândit eu în săptămâna Pascilor, décă au o afacere de drept, nu se duc la advocat — nicĭ la Român, nicĭ la strein — pentru că trăiesc în ideia greșită, că îndată ce intri în cancelaria advocatului, imediat trebue să pună banii pe masă.

Ce fac ómenii mei? Se alătură pe lângă vr'un scriitor de judecătoriă séu esecutor alungat din postul său, séu pe lângă vre-un semidoct, fără nicĭ o cualificațiune, care are prea puțină inteligență pentru-ca să pótă trăi din ea și prea multă pentru ca să pótă muri de fóme, să alăture pe lângă vr'un așa numit „*Winkel advocat*“, advocat fără de autorisare, séu cum i-am puté dice în limbagiul vulgar „advocat din tufă“. Acesta firesce se bucură mult de alipirea Românului meu și caută a smulge dela el cât numai póte; în casul cel mai rău și décă nu este nimic de acaparat ajunge pentru o ḑi și o mămăligă, care fusese destinată pentru copiiĭ flămânḑĭ de acasă. Décă astfel de advocat „din tufă“ ar face cel puțin vre-o isprăvă sărmanului om, care se adreséză cu tótă încreder a la el, nu așĭ ḑice nimica. Lucrul însă este cu totul altfel. Intențiunea individului descris mai sus nu este de a ajuta omului, ci de a-l încurca pe cât se póte și de a se folosi astfel de el timp cât mai îndelungat.

Așĭ puté dovedi cu esemple concrete, că Românii cu stare bunicică, ba și fórte bună, ajungând în mânile unui astfel de procator neautorisat, nu numai că și-au pierdut averea întrégă și au rămas pe drumurĭ cu tótă familia, dér nicĭ până în ḑiua de astăḑĭ nu s'au putut desface de vampirii, carĭ li-au supt sângele din vine. Și decumva aḑĭ séu mâne în urma vr'unei întâmplărĭ óre-care norocóse el ar ajunge earășĭ la puțină bună stare, vine vampirul și îl despóie din nou.

Cestiunea acésta, care până în ḑiua de astăḑĭ, după cum sciu eu, încă nu a fost sulevată, este numai o mică părticică a rănei marĭ deschise național-economice, de care sufere poporul nostru, o bólă, care consumă cea mai mare parte a puterii de viață înnăscută poporului nostru și astfel face imposibilă orĭ-ce propășire național economică pentru un popor, care se numără între cele mai muncitóre și cele mai cu puține pretensiunĭ din tótă monarchia nóstră. Suntem un popor tinér, cu putere de viață, suntem gata la jertfe și le-am și adus și le aducem necontenit pentru apărarea esistenții nóstre naționale, a limbei, a culturei și a legii nóstre, multe s'au făcut la noi în diferite direcțiunĭ, dér de ameliorarea stării materiale a poporului nostru — să punem mâna pe inimă — ne-am îngrijit fórte puțin, și am uitat, că cu o armată care, fiind cât de vitéză, nu are ce mânca, nu poțĭ raporta victorii.

Admit, că ar fi sublim, décă am fi în stare a cresce și disciplina poporul nostru astfel, încât atuncĭ, când e vorba de cestiunĭ naționale, să-și uite de fóme; deóre-ce însă o astfel de disciplină este imposibilă, corpul slăbit de fóme nu este capabil de luptă, trebue, décă voim să ne închegăm rândurile, să căutăm a îmbunătăți starea materială a poporului nostru pe tóte cărările.

(Va urma.) *Dr. Eugen de Lemeni.*

Dela comună. Ierĭ Miercurĭ după amiaḑĭ, după câte-va interpelații, s'a încins o discusiune ce a durat aprópe 2 ore asupra unei propunerĭ de urgență a d-lui advocat Mayer și soți, ca să se primească pe lângă limba germană și română și *limba maghiară*, ca limbă protocolară a representanței comunale a Brașovului. Membrul Dr. C. *Lurtz* a vorbit contra propunerei acesteia sprijinite „din motive de echitate“ de către magistratul orășenesc, dovedind, că cei 41 subscrișĭ în cerere nu formézā încă a cincia parte din membrii representanței și prin urmare după legea de naționalitate nu li-se póte satisface dorinței. După-ce au mai vorbit din partea Românilor Dr. A. *Mureșianu* și din partea Maghiarilor Dr. *Zaharias* și presbiterul *Moor*, s'a pus la vot propunerile și propunerea magistratului de a-se încuviința cererea Maghiarilor, a fost respinsă. La acésta discusiune, care a avut unele laturĭ interesante și caracteristice, vom reveni mai pe larg.

Tot în ședința de erĭ s'a continuat desbaterea asupra tarifului propus de magistrat privitor la taxele, ce vor fi parte urcate, parte introduse din nou pentru vêndarea de tot felul de obiecte în piață, séu la taxele pentru locurile de vêndare, ce se plătesc în fiă care ḑi. Astăḑĭ Joi continuându-se desbaterea tarifului, s'a primit în total desbătându-se anumite puncte, față cu carĭ se fac obiecțiunĭ din partea membrilor adunării.

Corespondența „Gaz. Transilvaniei“.

Satulung, 30 Aprilie v. 1899.

Mult Onorate D-le Redactor! Un anonim, subscris „Profil“, a binevoit să raporteze în ḑiarul nostru „Gazeta Transilvaniei“ despre petrecerea, ce subcomitetul „Reuniunei femeilor române din Săcele“ a arangiat'o în 19 Aprilie v. în favorul văduvelor sărace. Sunt mulțămit cu acel raport, căcĭ în ceea-ce privesce critica este destul de conscienții, escepționez numai unele întrelăsărĭ din persónele diletante, carĭ de dragul nu sciu a căror ochĭ, au rămas neamintite, deși prestațiunile lor au fost prea satisfăcătóre.

Ceea ce mă face mai mult să reviu la acéstă petrecere este scopul, ce subcomitetul reuniunei femeilor din Săcele îl urmăresce an de an. Este cunoscut de cei mai mulțĭ, că „Reuniunea femeilor române din Brașov și Săcele“ este fundată de vrednica matrónă română *Susana Andrei Mureșianu*, soția fericitului poet, născută în Săcele. Acestei împrejurărĭ se ascrie, că venerabila fundatóre a unit femeile nóstre din Săcele în o corporațiune culturală comună cu cele din Brașov. Binefacerile acestei reuniunĭ sunt simțite în Săcelele nóstre. Vre-o patru-spre ḑece văduve sărace sunt ajutate în fiă-care an cu câte 6 fl. Multe lacremĭ ucă acest ajutor la aparență mic, dér în sine destul de mare pentru o femeiă lipsită de mijlóce. In schimb ce se face în Săcele pentru Reuniune? Subcomitetul abia mai numără 20 membri și dintre acești 16 din comuna Satulung, 3 din comuna Bacĭfalu și 1 în Dêrstele Brașovului. Turcheșul și Cernatul nu mai dau nicĭ un membru pentru Reuniune. Biroul, consciu de greutățile ce le întimpină an de an, a decis, ca indiferentismul comunelor celorlalte să fie suplinit prin venitul, ce ar incurge dela diferite petrecerĭ arangiate de subcomitet în favorul fondului Reuniunei. A și apelat subcomitetul la inteligența română din Săcele și a și primit angajamentul mai multor deletanțĭ, dér unii domnĭ au crednt, că e suficient numai a promite și nu a și esecuta. Astfel din vre-o 5 domnĭ diletanțĭ numai d-nii Muntean și Ivan, precum și amabilele d-șóre Muntean, Iarca, Dogar și Stinghe au rămas constante, cărora subcomitetul le aduce simțite mulțămite.

Ca totuși reuniunea să-și realiseze și în acest an scopul, și ca să nu-și închipue unii domnĭ, că fără dênșii nu se póte ceva, s'a apelat la studenții octavanĭ, cărora pentru binevoitorul concurs, precum și pentru strălucitul succes al concertului, li-s'a votat $^1/_2$ din venitul curat al petrecerei.

Petrecerea a fost bine cercetată, dér mai cu sémă de Satulungenĭ și Turcheșenĭ, din Cernat am distins numai 2 domnĭ, din Bacĭfalu nicĭ unul. Brașovul încă a fost representat prin nisce binevoitorĭ domnĭ, carĭ de câte-orĭ le permit împrejurările, ne sprijinesc și încuragiéză. Comitetul central al Reuniunei a făcut o abatere dela ignorarea din anul trecut; a fost representat prin o suprasolvire din partea respectuósei Dómne Virginia Vlaicu, casiera Reuniunei, care și-a motivat neparticiparea. Bun e Dumneḑeu, viitorul va aduce cu sine, ca și noi cei de pe la sate, să fim tot mai mult băgațĭ în sémă.

Uitasem a aminti, că petrecerea a fost arangiată de șése domnișóre drăguțe, anume de d-șórele: Săcăreanu, Munteanu, Stinghe, Iarca și Chiorniță și póte acestei împrejurărĭ are a i-se mulțămi și frumosul venit brut de 106 fl. 10 cr., căcĭ am ajuns timpul, când ómenii ceea ce fac nu fac din convingere, ci numai pentru ochii lumei.

Unul din subcomitet.

Concurs literar.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Se publică concurs pentru un premiu de 30 coróne de fiă-care cólă de tipar (8⁰ mic), care se va decerne *celei mai bune scrierĭ de cuprins religios-moral*, întocmită pentru usul poporului, în estensiune de 4, cel mult 5 cóle de tipar.

Lucrărĭ deja tipărite în limba română nu se admit la concurs; se pot premia însă și traducerĭ libere din literatura străină, décă vor fi lucrate conform trebuințelor poporului român.

Manuscriptele se vor înainta la adresa Prețedintelui Asociațiunii (Sibiiu, strada morii nr. 8) până la 31 Octomvre 1899 st. n. și se vor scrie în caiete de format 4⁰, pe o singură față a foilor.

Decernerea premiului se va face încă în decursul anului curent prin comitetul central al Asociațiunii, după ascultarea raportului comisiunei censurătóre, ce se va alege.

Lucrarea, ce se va premia, se va tipări pe spesele Asociațiunii în 2000 esemplare și va forma începutul „*Bibliotecii poporale a Asociațiunii*“.

Dreptul de proprietate al eventualelor edițiunĭ ulterióre este al autorului.

La cas, décă între lucrările, ce vor întra la concurs, se vor găsi mai multe scrierĭ corăspunḑătóre scopului avut în vedere, Asociațiunea își reservă dreptul a-le premia și tipări în decursul anilor viitorĭ, tot sub condițiunile arătate.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ ținută în Sibiiu la 4 Maiŭ 1899.

Dr. Il. Pușcariu, vice-preșd. *Dr. Beu*, secr. II.

ULTIME SCIRI.

Haga, 17 Maiŭ. A apărut lista oficială a participanților la conferența de pace. Ea e redactată în limba francesă, în mod alfabetic. Sunt cu totul 96 delegațĭ, representând 26 state. Cei mai mulțĭ delegațĭ îi au Rusia și Turcia, adecă câte 8. Germania și Austro-Ungaria au câte 6. Bulgaria figuréză deosebit, independent de Turcia. Pe Muntenegru îl representă Rusia. Dintre țările de peste ocean sunt representate Statele-Unite, Mexico, Persia, Siam, China și Japonia. Despre Vatican nota nu face nicĭ o amintire.

Bruxella, 17 Maiŭ. După tóte probabilitățile delegații francesĭ vor face în conferența de pace o declarațiă în terminĭ moderațĭ, în care se va da espresiune punctului de vedere al Franciei față de Elsația-Lotaringia. Din partea rusésca se fac încercărĭ a zădărnici acéstă declarațiă.

DIVERSE.

825 de lei pentru un tuns. Acéstă sumă a fost plătită de baronul olandes Ruyter, unul dintre ómenii cei mai originalĭ de pe suprafața pământului. Baronul de Ruyter, călătorind anul trecut prin Anglia, a fost atât de mulțumit de modul, în care un bărbat din Londra i-a tuns părul și barba, încât s'a decis să nu se mai tundă la nicĭ un alt discipol al lui Figaro. De atuncĭ încóce, la fiă-care două-trei lunĭ, el primea la Aja visita bărbierului engles în cestiune, care sosea diminița și se întorcea a doua ḑi diminița. Fiă-care din aceste călătorii costau pe baron suma de 200 de lei, fără să se socotéscă mâncarea bărbierului. Luna trecută baronul olandez se afla la Berlin, când băgă de sémă, că părul său reclama presența bărbierului engles. El telegrafă acestuia, ca să vie numai decât în capitala Prusiei. De data asta călătoria, dus și întors, și tăiatul chicei baronului au costat opt sute două-ḑecĭ și cincĭ de lei. Ce căpățână scumpă are baronul ăsta!

Luptă între tigru și leu. In menageria din Coppenhaga un îmblânḑitor cu numele *List* amuséză publicul cu producțiunĭ înfiorătóre. Intr'una din ḑile a lăsat într'o coliviă un leu și un tigru, apoi s'a dus în mijlocul lor. Când a intrat observă, că tigrul rînjesce amenințător către leu și încurând tigrul sări asupra leului începând să-l musce și sfâșie. Imblânḑitorul de animale se afla în posițiă fórte primejdióasă. Nu putea eși din coliviă, căcĭ animalele, ce se răsboiau îi închiseră drumul spre eșire. Publicul fŭ cuprins de desperare și începŭ să strige, însă List nu-și pierdŭ presența, ci făcŭ semn pentru tăcere generală. Apoi c'un baston începŭ să bată pe tigru, care însă nicĭ nu vrea să scie nimic de lovitulile, ce i-se aplicau. Atuncĭ el scóse un revolver și-l descărcă în fața tigrului, care speriat se retrase. List folosi momentul și eși din coliviă închiḑând ușa după el. Animalele speriate de pușcătură se încăerară din nou. Abia cu greu au putut fi despărțite, ca să nu se sfâșie total.

Literatură.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“. Interesanta și eminenta conferență, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. *Francisc Rieger* anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiiu asupra neuitatului colonel *David baron Urs de Margina*, a apărut acum și în limba română în Tipografia A. Mureșianu, Brașov, într'o broșură cu titlul de mai sus. Cetitorilor noștri le este cunoscută obiectivitatea, cu care d-l colonel Rieger descrie înaltele însușirĭ și meritele neperitóre, pe carĭ neuitatul baron Urs și-le-a câștigat pentru tron, patriă și națiune. Credem decĭ a se fi făcut un bun serviciu literaturei nóstre prin traducerea și tipărirea în broșură a acestei conferențe. La traducere s'a folosit terminologia curată militară română. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Broșura se póte procura dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov. Prețul 40 cr. esemplarul (plus 3 cr. porto.)

Ţilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor *Lewis Vallace*. Tomul I conţine 532 pag. şi costă numai 75 cr., ér tom II are 508 pag. şi costă 70 cr. Intregul op fl. 1.45 (cu posta fl. 1·60.) In asĕmĕnare cu mărimea preţul e fórte moderat. Valórea acestui op, e în deobşte cunoscută şi traducĕtorul lui a făcut un bun serviciu literaturei nóstre, când l'a redat şi în limba română. Cetitorii vor găsi în el o lectură distractivă şi moralisătóre, pentru bibliotecile poporale şi pentru familii el constitue o lectură escelentă şi fórte potrivită de-a înlocui romanele secĕ şi de sensaţiă

*

Pentru cei ce se ocupă cu educaţiunea, cu deosebire pentru d-nii **profesorĭ, învĕţătorĭ şi catecheţĭ** se recomandă următórele cărţĭ:

Cum îşĭ învaţă Gertruda copiiĭ, scrisă de nemuritorul pedagog I. H. *Pestalozzi* şi tradusă de E. Bălténu. Cartea s'a tipărit anul trecut în Bucurescĭ şi e de-o nepreţuită valóre pentru părinţii de familiă. Preţul 75 cr. (cu posta 80 cr.)

Curs de pedagogiă teoretică şi practică de G. *Compayré*, trad. de M. Rădulescu într'o limbă cât se póte de românéscă. E o carte mare, de 560 pag. şi costă numai 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

*

Cele mai de lipsă cunoscinţe despre ***Legea veterinară*** — o carte fórte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conţine 134 pag. format mare şi costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr).

Ţiganii, schiţă istorică lucrată pentru petrecere după mai mulţĭ autorĭ, de cunoscutul nostru scriitor *Ioan Pop Reteganul*. Preţul 55 cr. (cu posta 58 cr).

„Téra nóstră". Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-ḑi şi valea Mureşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întréga ḑiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui sĕ lipséscă. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

Zarandul şi Munţii apusenĭ ai Tramsilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţióasă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandăm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru Românii carĭ vor şĕ-şĭ cunósca téra şi némul lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

Viéţa după mórte, séu nemurirea sufletului, dedusă din misteriul fiinţei omenescĭ şi deşertăciunea celor trecĕtóre, de *I. P. Ediţiunea a doua*, apărută în Gherla în 1897, corectată şi amplificată, scrisa cu ortografia cu semne. E o carte fórte mângăitóre pentru inimele creştine şi scrisă la înţelesul fie-căruia. Preţul 50 cr. (Cu posta 55 cr).

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureşianu.***
Redactor responsabil: ***Gregoriu Maior.***

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Maiŭ 1899.

Renta ung. de aur 4%.	119.45
Renta de coróne ung. 4%. . . .	97.15
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%.	120.80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	101.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.10
Bonurĭ rural ungare 4%.	95.65
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	97.25
Impr. ung. cu premii	160.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	138.25
Renta de argint austr.	100.90
Renta de hârtie austr.	100.58
Renta de aur austr.	119.65
Losurĭ din 1860.	139.70
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	921.—
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	388.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	359.25
Napoleondorĭ	9 55½
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.90
London vista	120.47½
Paris vista	47.80
Rente de coróne austr. 4% . . .	100.40
Note italiene	44.75

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Maiŭ 1899.

Bancnota rom.	Cump.	9.48	Vênd.	9·50
Argint român.	Cump.	9.44	Vênd.	9.46
Napoleond'orĭ.	Cump.	9.52	Vênd.	9.55
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5.65
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	128.—
Mărcĭ germane	Cump.	58 50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	11.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	Vênd.	102.—

Medic. univ.

Dr. ROMULUS L. CRACIUN

specialist pentru morburile interne,

şi-a reluat praxa balneară

în KARLSBAD,

Alte Wiese „Deutsches Haus".

Consultaţiunĭ dela 1 Maiŭ — la 15 Oct. a. c

Nr. **8000** – 1899.

Provocare!

Pentru-ca sĕ se pună odată capĕt rostogolirei pietrilor de pe Tîmpa mai cu sémă *prin interḑisa scurtare a drumului de serpentine*, după cum s'a întêmplat acésta în 11 a lunei curente, se simte acest magistrat necesitat, ca sĕ interḑică scurtarea anticipatului drum de serpentine pe lângă ameninţarea cu cele mai stricte pedepse, dispunênd tot deodată *curăţirea acestui drum de pietri, precum şi introducerea mai multor table de admoniare.*

Se provócă decĭ p. t. publicul, că pe lângă evitarea asprelor pedepse, atât cu ocasiunea suirei, cât şi cu ocasiunea scoborîrei de pe Tîmpa sĕ nu prărăséscă nicĭ întru cât drumurile planate; sĕ îngrijască ca pietrile de pe aceste drumurĭ sĕ nu se rortogoléscă la vale, şi pe contra făptuitorĭ sĕ-i arate imediat poliţiei, respective comandei c. şi reg. de staţiune.

Braşov, 15 Maiŭ 1899.

594,1—3. **Magistratul orăşenesc.**

Sz. **8808** – 1898.
tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. Járásbiróság, mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy a „Furnica" takarékpénztár részv. társaság végrehajtatónak Urszoiu Dávid végrehajtást szenvedő elleni 236 frt. tőke követelés és járul. iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. jbiróság területén lévő Felső-Szombatfalván fekvő, a felső-szombatfalvi 82. sz. tljkvben Urszoiu Dávid végrehajtást szenvedett, továbbá kiskoru Vledoiu Magdalena, kiskoru Vledoiu Reveca, Urszoiu Elena, Urszoiu Reveca, kkoru Urszoiu Elisabeta, kkoru Urszoiu Petru, kkoru Urszoiu Gligore, Moise Nitiu és Sinu Elisabeta szül. Urszoiu nevén álló 1—51 rendszám alatti ingatlanra 500 frtban az árverést ezennel megálapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1899. évi junius hó 15-dik napjának délelőtti 9 órakor** Felső Szombatfalván megtartandó nyilvános árverésen megállapitott kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 § ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-ban értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1899. évi január hó 7-én.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

CSÁSZÁR,
kir. albiró.

591 1—1.

Bere de Pilsen

din Berăria orăşenéscă

„PILSNER URQUELL"

pusă în vêndare cu păharul numai

în RESTAURAŢIA FLEISCHER.

590.1—2

Prafurile-Seidlitz ale lui **Moll**

Veritabile numai, décă fiăcare cutiă este provĕdută cu marca de apĕrare a lui A. Moll şi cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al **Prafurilor-Seidlitz de A. Moll** în contra greutăţilor color mai cerbicóse la **stomach şi pântece**, în contra cârceilor şi acrelei la stomach, **constipaţiunei cronice**, suferinţei de ficat, **congestiunei de sânge**, haemorhoidelor şi a celor mai diferite **bóle femeescĭ** a luat acest medicament de casă o rĕspândire, ce cresce mereu de mai multe decenii încóce. — **Preţul unei cutiioriginale sigilate 1 fl. v. a.**

Falsificaţiile se vor urmări pe cale judecătorésca.

Franzbranntwein şi sare a lui Moll.

Veritabilŭ numai, décă fiecare sticlă este provĕdută cu marca de scutire şi cu plumbul lui **A. Moll.**

Franzbranntwein-ul şi sarea este fórte bine cunoscută ca un **remediu poporal** cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de **şoldină şi reumatism** şi a altor urmărĭ de rĕcélă. **Preţul unei sticle-originale plumbate 90 cr.**

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii şi dame fabricat după metodul cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelei, cu deosebire pentru copii i adulţĭ. **Preţul unei bucăţĭ 20 cr. Cincĭ bucăţĭ 90 cr.** Fie-care bucată de săpun pentru copii este **provĕdută cu marca de apĕrare A. Moll.**

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. şi r. furnisor al curţii imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciă se efectuéză ḑilnic prin rambursă postală.

La deposite sĕ se cérĕ **anumit** *preparatele provĕdute cu iscălitura şi marca de apĕrare a lui A. MOLL.*

Deposite în Braşov: la d-nii farmaciştĭ **Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen** şi engros la **D. Eremia Nepoţii, Teutsch & Tartler.** —1

TIPOGRAFIA

A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORĬ.
CĂRŢĬ DE SCIINŢĂ,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE
STATUTE.
FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORĬ.
ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ
BILANŢURĬ.
Compturĭ, Adrese, Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, în tolă mărimea.
TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.
PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMÊNTARĬ.

Comandele eventuale se primesc **în biurul tipografiei, Braşov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiul I,** cătră stradă. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à 5 cr. se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.

BCU Cluj / Central University Library Cluj